

Det kongelige kommunal og regionaldepartement

Vår saksbehandler Ulrike Sandø	Vår dato 20.11.2013	Vår referanse (oppgis ved svar) 2013/9002-2/120349/2013 EMNE A40
Telefon 22055406	Deres dato 20.08.2013	Deres referanse 13/1969-1

### **Lovfesting av medvirkningsordning for ungdom - Høringsbrev**

Det Kongelige Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) har sendt ut et høringsnotat om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom. Notatet foreslår ingen lovbestemmelser, men ber om synspunkter fra høringsinstansene om hvilke erfaringer de har med ulike typer ungdomsmedvirkning, og hvilke innhold en lovfestet medvirkning bør ha. KRD skisserer noen konkrete problemstillinger som det ønskes synspunkter på.

Bakgrunn for høringsnotatet er *NOU 2011:20, Ungdom makt og medvirkning*. Utvalget foreslår at det etableres nasjonale, lovfastsatte retningslinjer for kommunale ungdomsråd eller lignende organ. Et samlet utvalg går inn for å formalisere lokale innflytelsesorgan for ungdom med formell tilknytning til det kommunale styringssystemet. Det pekes også på at nåværende ordninger har uklare mandat.

Departementet sitt ønske med høringa er å hente inn erfaringer og synspunkter for å utarbeide et harmonisert regelverk for medvirkningsordninger som skal samles i en felles lov og forvaltes av ett departementet i tillegg til at ungdomsmedvirkning lovfestes.

Når det gjelder nytt sentralt regelverk skisserer KRD to alternative løsninger:

#### Alternativ a:

En egen generell bestemmelse i lov 25. september 1992 nr. 107 Om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) om særlige medvirkningsorganer, men som pålegger kommunene å ha slike ordninger for unge, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Detaljerte regler som er tilpasset de enkelte ordningene kan fastsettes i forskrift.

#### Alternativ b:

En egen felles særlov om særlige medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner, der alle ordningene lovfestes.

KRD ønsker tilbakemelding på følgende konkrete problemstillinger når det gjelder ungdomsmedvirkning:

- Hvis ungdomsrådene og lignende organer skal få beslutningsmyndighet, forslags- og/eller innstillingsrett, blir spørsmålet om de da er et medvirkningsorgan eller snarere et

kommunalt organ. Og det neste spørsmål blir da om ungdom, som ikke er direktevalgt i ordinære valg, får like sterke rettigheter som ordinært valgte representanter.

- Medvirkningsordningene for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne skal ha seg forelagt saker som er av særlig interesse for disse gruppene. Spørsmålet er om vi skal ha en tilsvarende avgrensning av ungdomsrådene, eller om ungdomsrådene og lignende organer skal stå fritt til å få seg forelagt og å uttale seg som alle saker i kommunen.
- Eldreråd og rådet for personer med nedsatt funksjonsevne har krav på å få de aktuelle sakene forelagt seg i god tid før de skal behandles i et politisk organ. Ut over dette er de kun rådgivende organ som ikke kan få delegert formell myndighet eller forslagsrett for folkevalgte organ. Medlemmer av disse rådene kan bare få møte- og talerett i politiske organ, adskilt fra ordskifte i organet.

Aktuelle spørsmål er:

- Skal et medvirkningsorgan for ungdom få en sterkere posisjon og status i den kommunale saksgang og organisasjon enn det gjeldende medvirkningsorganer i dag har?
- Skal lovfestingen av en medvirkningsordning for ungdom legge opp til at disse tillegges formell beslutningsmyndighet?
- Skal det legges opp til at medvirkningsorgan for ungdom får forslags- og innstillingsrett, og i tilfelle overfor hvilke organer?

KRD ønsker i tillegg å få synspunkt på utvalgsriterier (hvordan rekruttere ungdom til medvirkningsordning) og valgordning.

Fylkeskommunens kommentarer:

Akershus fylkeskommune etablerte fra august 2013 en ordning med fylkeselevråd. Det er derfor så langt ikke gjort vesentlige erfaringer med ordningen.

Mandatet for fylkeselevrådet er å ivareta interessene til elever og lærlinger i videregående opplæring i Akershus. Fylkeselevrådet er et rådgivende organ for skolene, fylkesadministrasjonen og politiske organer og utvalg. Representantene oppnevnes av skolenes elevråd samt to representanter for lærlingene. Representantene velges for ett år om gangen, og kan stille til gjenvalg. Fylkeselevrådet rapporterer årlig til fylkestinget. De har uttalerett i politiske saker, og kan også fremme saker på eget initiativ.

Det anbefales at lovfesting av en medvirkningsordning for ungdom innebærer at et slikt rådgivende organ får seg forelagt saker av særlig interesse for denne gruppen. Dette er i tråd med fylkeselevrådsordningen, hvor også uttalerett i de aktuelle saker er en del av ordningen. Denne ordningen følger dermed de samme prinsippene som de lovfestede organene for eldre og for personer med nedsatt funksjonsevne.

Fylkeskommunen bør fritt kunne bestemme på hvilket grunnlag og fra hvilke grupper ungdomsrepresentantene skal velges. Det anbefales videre alternativ a, en egen generell bestemmelse i kommuneloven.

Med vennlig hilsen

  
Alf Skaset  
fylkesdirektør

  
Hilde Karin Kløvfjell  
ass. fylkesdirektør